

LEVANGER KOMMUNE
Kontrollutvalget

KomSek Trøndelag IKS
-sekretariat for kontrollutvalgene

Møteinnkalling

DATO: MANDAG 26. MAI 2008
TID: KL. 10:00
STED: LEVANGER RÅDHUS, MØTEROM 1068

Faste medlemmer er med dette kalt inn til møtet. Den som har lovlig forfall, eller er inhabil i noen av sakene, må melde fra så snart som mulig til sekretariatet.

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Møtet er lukket, jfr. kommunelovens § 77 nr. 8.

Saksliste

021/08	Referatsaker
022/08	Statusrapport vedr. pågående forvaltningsrevisjon
023/08	Rapport etter gjennomført selskapskontroll i Innherred Renovasjon IKS
024/08	Plan for selskapskontroll 2008-2011

Levanger/Steinkjer, 19.06.2008

Karl Meinert Buchholdt
leder

Paul Stenstuen
kontrollsekretær
E-post: paul.stenstuen@komsek.no
Dir.tlf. 74 11 14 78
Mob. 90 95 04 40

SAK 021/08

REFERATSAKER

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	26.05.2008	Paul Stenstuen	021/08	Levanger 08

Referat

1	KomRev Trøndelag IKS	Protokoll fra representantskapsmøte	Ikke vedlagt
2	KomSek Trøndelag IKS	Protokoll fra representantskapsmøte	Ikke vedlagt

Saksbehandlers forslag til vedtak

Referatene tas til orientering.

SAK 022/08

STATUSRAPPORT VEDR. PÅGÅENDE FORVALTNINGSREVISJON

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	26.05.08	Paul Stenstuen	022/08	Levanger 08

Saksbehandlers forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den gitte informasjon til orientering.

Vedlegg

1. Referat fra møte med revisor den 28.04.08 (deles ut møte)
2. Prosjektplan for forvaltningsrevisjonsprosjektet "En gjennomgang av barnevernstjenesten"

Ikke trykte vedlegg

1. Kontrollutvalgets sak 011/08
2. Kommunestyrets sak 016/08
3. Kontrollutvalgets sak 008/08
4. Kontrollutvalgets sak 022/07
5. RSK 001 – Standard for forvaltningsrevisjon
6. Forskrift om kontrollutvalg
7. Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner
8. Kommuneloven

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har ønsket å holde seg orientert om pågående forvaltningsrevisjon. Revisor vil som anmodet gi en statusrapport i møte.

SAK 023/08 RAPPORT ETTER GJENNOMFØRT SELSKAPSKONTROLL I INNHERRED RENOVASJON IKS

Saksgang:	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	29.04.08	Paul Stenstuen	017/08	Levanger/08
Kontrollutvalget	26.05.08	Paul Stenstuen	023/08	Levanger/08
Kommunestyret				

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til rapporten ”Selskapskontroll Innherred Renovasjon IKS – Eierskapskontroll utført 2007 for Levanger kommune”
2. Rapporten oversendes kommunestyret

Saksbehandlers forslag til innstilling

1. Kommunestyret tar rapporten ”Selskapskontroll Innherred Renovasjon IKS – Eierskapskontroll utført 2007 for Levanger kommune” til orientering.
2. Kommunestyret ber rådmannen om å utarbeide en eierskapsmelding som omhandler mål og resultatkrav (eierstrategi) for kommunens ulike eierskap i selskaper. Kommunestyret ser det som naturlig at eierstrategiene sees i sammenheng med kommunens øvrige virksomhet, planer og lovpålagte krav.

Vedlegg

Rapport ”Selskapskontroll Innherred Renovasjon IKS – Eierskapskontroll utført 2007 for Levanger kommune”

Ikke trykte vedlegg

1. Kontrollutvalgets sak nr. 017/08
2. Plan for selskapskontroll i Levanger kommune for 2006-2008
3. Kommunestyre sak PS 064/05 og 006/06 - Plan for selskapskontroll
4. Kontrollutvalgets sak nr. 028/05 - Plan for selskapskontroll
5. Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
6. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner
7. Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner

Saksopplysninger

Saken ble fremmet for kontrollutvalget den 29.04.08 – under sak 017/08. Kontrollutvalget gjorde da vedtak om å utsette saken til neste møte. Saken fremmes derfor pånytt.

Kontrollutvalget skal i henhold til kommunelovens bestemmelser påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper m.m. Jf. § 77 nr. 5.

KomSek Trøndelag IKS har i 2007 på oppdrag fra kontrollutvalget gjennomført kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i Innherred Renovasjon IKS. Rapporten foreligger nå og er vedlagt. Kommunelovens § 80 hjemler kontrollutvalgets innsynsrett i kommunalt heleide selskaper. Innherred Renovasjon IKS (IR IKS) er et kommunalt heleid selskap og faller derfor innenfor disse reglene.

Kommunene bak IR IKS har, som et alternativ til den tradisjonelle kommunale etatsstyring, valgt å løse lovpålagte oppgaver etter forurensningsloven gjennom et interkommunalt selskap. Interkommunalt samarbeid vil på mange områder åpne muligheter for både en bedre tjeneste og/eller en lavere kostnad enn det den enkelte kommune vil kunne oppnå på egen hånd. Alternativ organisering innebærer imidlertid andre utfordringer med hensyn til koordinering med kommunens øvrige virksomhet. Og i et interkommunalt samarbeid må beslutninger i tillegg koordineres med de øvrige samarbeidende kommuner.

En møter ofte utsagn som ”Etter at det har gått en stund begynner selskapene å leve sine egne liv”. Dette er til en viss grad en naturlig og nødvendig konsekvens av at kommunale tjenester blir organisert i et eget selskap. Samtidig kan slike utsagn tolkes som en viss frustrasjon som kan ha opphav i manglende løpende debatt om selskapenes mål, oppgaver og prisfastsettelse. Her er det av sentral betydning at eierne (som her også er lokal forurensningsmyndighet) og selskapet har samme forståelse av målsettinger, prioriteringer og pris i forhold til gitte nivåer for produksjon og kvalitet.

IR IKS nyter en høy grad av anseelse og tillit i kommunene. Kommunenes engasjement for selskapet synes å være økende, men fortsatt synes det fra selskapets side å være ønskelig med sterkere eierengasjement. Dette sammenfaller med vårt inntrykk. Aktivt eierskap vil gi viktige signaleffekter overfor omverdenen og styrke kommunenes omdømme. Det kan fra kommunestyrets side også være behov for en jevnlig gjennomgang av roller og arbeidsdeling – også sett i forhold til kommunens øvrige virksomhet. Her kan mål og krav (eierstrategi) overfor selskapet defineres og koordineres med de kommunale avfallsplaner, miljøplaner og lovpålagte krav.

Innherred Renovasjon IKS (IR IKS) synes å ha et aktivt og bevisst forhold til sitt representantskap og sine eiere. Videre synes informasjon til eierkommunene å være god og foregå løpende. Etter det en kan se har selskapet klare strategier og rutiner i forhold til internkontroll, drift og miljø, og styret synes å være bevisst sitt ansvar iht. lovgivning, vedtekter og i forhold til behovet for ulik kompetanse i styret.

Rapport etter gjennomført selskapskontroll i Innherred Renovasjon IKS har vært til høring. Det har ikke fremkommet kommentarer eller lignende til rapporten, utover enkelte mindre korreksjoner mht. fakta som er innarbeidet i den endelige rapport. Med de avgrensninger som er angitt finner KomSek Trøndelag IKS å kunne konkludere med bl.a. følgende:

”Ut fra vårt helhetsinntrykk synes IR IKS å være et veldrevet selskap. Det vil imidlertid alltid finnes et rom for forbedringer, kanskje særlig i kontaktpunktet mellom kommunestyre og representantskap.

Prinsipielt kan det diskuteres hvorvidt et relativt ensidig fokus på produktet (renovasjonstjenestene) er heldig som styringskriterium. Innenfor husholdningssektoren skal selskapet imidlertid drive til selvkost.

Følgende forhold synes å fungere tilfredsstillende:

Kontrollen har ikke avdekket forhold som er i strid med kommunale vedtak og forutsetninger. Selskapet ser ut til å være seg bevisst det samfunnsmessige ansvaret, og har klare strategier og rutiner for internkontroll, drift, utvikling og miljø.

Selskapet synes å ha en aktiv holdning til informasjon og kommunikasjon med eierne.

Følgende forhold kan forbedres:

Representantskapet og styret tilrås å skriftliggjøre føringer, mål og resultatkrav i større grad. Slike tilbakemeldinger synes å bli gitt muntlig når det holdes orienteringer i møtene, men lite dokumenteres i form av vedtak.

Videre tilrås den enkelte eier å utarbeide en eierskapsmelding. Her vil mål og resultatkrav mv.(eierstrategi) overfor selskapet kunne bli definert og koordinert med eventuelle kommunale miljøplaner og lovpålagte krav mv. Det vil her også være naturlig at rutiner mht. tilbakerapportering til kommunestyret inngår.

I samsvar med § 20 i Lov om interkommunale selskap bør representantskapet i IR IKS innføre en praksis med å behandle økonomiplan en gang i året.

Kontrollutvalget og kommunens revisor bør få kopi når det sendes innkalling til representantskapsmøter.”

Vurdering

En har ved utarbeidelsen av rapporten for IR IKS, som det for øvrig vises til i sin helhet, søkt å gi en balansert fremstilling av det en mener å ha kunnet observere. Etter høringsfristens utløp har en ikke mottatt kommentarer eller korreksjoner en ikke har funnet å kunne innarbeide i teksten. På denne bakgrunn finner en å kunne anbefale kontrollutvalget å slutte seg til rapporten.

Levanger kommune tilrås å utarbeide en egen eierskapsmelding, jf. KS eierforums anbefaling nr. 2 ”Utarbeidelse av eierskapsmeldinger”.

SAK 024/08

PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL I LEVANGER KOMMUNE FOR 2008-2011

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	14.11.07	Paul Stenstuen	023/07	Levanger 07
Kontrollutvalget	26.05.08	Liv Tronstad	022/08	Levanger 08
Kommunestyret				

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til *Plan for selskapskontroll i Levanger kommune for 2008-2011* med følgende forslag til prioriteringsliste:

Selskap	Prioritet i planen
Levanger Næringsselskap AS	1
Innherred Produkter AS	2
Levanger Fritidspark AS	3
Levanger Parkering AS	4
Levanger Tomteselskap AS	5

2. Eierskapskontroll utføres av KomSek Trøndelag IKS.
3. Eventuell forvaltningsrevisjon i tilknytning til selskapskontroll utføres av KomRev Trøndelag IKS.

Saksbehandlers forslag til kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

1. Kommunestyret slutter seg til *Plan for selskapskontroll i Levanger kommune for 2008-2011* med følgende forslag til prioriteringsliste:

Selskap	Prioritet i planen
Levanger Næringsselskap AS	1
Innherred Produkter AS	2
Levanger Fritidspark AS	3
Levanger Parkering AS	4
Levanger Tomteselskap AS	5

2. Kontrollutvalget gis myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden

Vedlegg

Forslag til *Plan for selskapskontroll 2008-2011* med vedlegg.

Ikke trykte vedlegg

Kontrollutvalgets sak 023/07
Kommuneloven
Forskrift for kontrollutvalg

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet plan for selskapskontroll for 2008-2011 i møte den 14.11.07, under sak 023/07. Kontrollutvalget gjorde da slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget ber sekretariatet igangsette arbeidet med å utarbeide utkast til plan for selskapskontroll for perioden 2008-2011.*
2. *Forslaget til plan legges fram for behandling i kontrollutvalget i løpet av 1. halvår 2008.*
3. *Levanger næringssselskap blir prioritert for selskapskontroll.*

KomSek Trøndelag IKS har i tråd med kontrollutvalgets vedtak utarbeidet forslag til plan for selskapskontroll..

Kontrollutvalget har på vegne av kommunestyret det overordnede ansvar for egenkontrollen og tilsynet med forvaltningen. Dette ansvaret omfatter også plikt til å påse at det blir ført kontroll med forvaltningen av eierinteressene i selskaper mv, jfr. kommuneloven § 77 nr 5 og forskrift om kontrollutvalg § 13.1. ledd. Annet ledd pålegger kontrollutvalget å utarbeide en plan for gjennomføringen av selskapskontrollen. Planen skal vedtas av kommunestyret selv som kan delegeres til kontrollutvalget å revidere planen i planperioden.

Flere og flere kommuner og fylkeskommuner velger å benytte ulike selvstendige rettssubjekter som selskaper for å nå sine mål. Eierstyringens form og innhold er formelt regulert i de forskjellige selskapslovene. Styret og den daglige ledelse i selskaper som er organisert etter lov om aksjeselskaper har relativt stor handlefrihet i de forretningsmessige disposisjoner. Men også i interkommunale selskaper har styret og den daglige ledelse større ansvar og handlefrihet enn hva de tradisjonelle etatsledere har.

Det skal her tilføyes at selskapenes ledelse, herunder medlemmer av bedriftsforsamling, representerer selskapet og ikke eier(ne). Det enkelte selskap skal forholde seg til en rekke interessenter i tillegg til eier(ne). En tenker her særlig på lokale og sentrale myndigheter, samt selskapets kreditorer og ansatte. Som medlem av selskapets ledelse kan en derfor bli gjort erstatningsmessig ansvarlig for tap og skade - som enten forsettelig eller uaktsomt er blitt påført selskapet.

En organisering som medfører et eget rettssubjekt legger således rammer for kommunestyrets styringsmuligheter. Kommunestyrets eierskap må utøves gjennom eierorganet - som for aksjeselskaper og interkommunale selskaper er henholdsvis generalforsamling og representantskap – og innenfor rammene av den aktuelle selskapslov.

Det er derfor viktig med en klart formulert eierstrategi med de konkrete mål som ønskes oppnådd med eierskapet. På denne måten vil kommunestyret klart kommunisere krav og forventninger til sin(e) representant(er) i eierorganet. Videre bør eierskapet utøves i henhold til etablerte normer og anbefalinger. Eierstrategien vil på denne måten både fungere som styringsverktøy og som målestokk ved en eventuell selskapskontroll, jfr. anbefalinger fra KS-eierforum vedrørende eierskapsmeldinger.

Behovet for å gjennomføre selskapskontroll vil normalt være større i forhold til selskaper som er tillagt et samfunnsmessig ansvar istedenfor eller utover et rent forretningsmessig formål. I slike selskaper vil det - i tillegg til en eierskapskontroll - også kunne være riktig å vurdere hvorvidt det vil kunne være hensiktsmessig med en vurdering av det enkelte selskaps måloppnåelse (forvaltningsrevisjon). Selskapskontroll omfatter imidlertid ikke en regelmessig kontroll med forretningsmessige disposisjoner. Slik kontroll faller innenfor styrets ansvarsområde.

Kommunelovens § 80 gir kontrollutvalget rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd i interkommunale selskaper etter lov 29. januar 1999. Kontrollutvalget gis den samme rett til å kreve opplysninger i aksjeselskaper der kommunen alene eller sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner eier alle aksjer og i heleide datterselskaper. Kontrollutvalget kan også i den grad det finnes nødvendig velge å foreta undersøkelser selv.

Kontrollutvalget og kommunens revisor skal videre varsles og har rett til å være tilstede på det enkelte selskaps generalforsamling, samt møter i representantskap og tilsvarende organ.

Aksjeselskap eiet sammen med andre (ikke-offentlige) eiere kan også bli gjort gjenstand for selskapskontroll. Men med mindre bestemmelser om å utlevere opplysninger m.v. er nedfelt i selskapets egne vedtekter eller avkrevd i forbindelse med tilskudd eller lignende, vil informasjonsgrunnlaget for selskapskontroll her være mer begrenset.

Vurdering

Økt selskapsorganisering innebærer en rekke nye utfordringer i kommunal sektor. Nyere undersøkelser indikerer at det i mange kommuner og fylkeskommuner er en bevissthet om at utorganisering i en eller annen form for selvstendig rettssubjekt - innebærer at man gir slipp på den tradisjonelle formen for forvaltningsstyring, men at det ikke i samme grad er bevissthet om hva den nye rollen skal innebære. Manglende oversikt og kunnskaper om utorganisering i eget selskap og i de ulike selskaps- og organisasjonsformer ser ut til å resultere i en uklar og/eller passiv eierskapsrolle.

Kommunene og fylkeskommunene forvalter store verdier gjennom sine selskaper. For at de store verdiene skal kunne forvaltes på best mulig måte, er det behov for overordnede eierstrategier og retningslinjer. Det er viktig at en også i kommunal sektor, avklarer sitt ståsted som eier i forhold til selskapene og definerer mål og forventninger. Utøvelsen av eierskapet har og skal ha direkte konsekvenser for virksomhetenes disponeringer og prestasjoner.

Til å utføre selskapskontrollen kan KomSek Trøndelag IKS benyttes ved eierskapskontroll og KomRev Trøndelag IKS kan benyttes ved forvaltningsrevisjon. Samlet omfang av selskapskontrollen vil måtte prioriteres opp mot andre kontrolloppgaver innenfor de til enhver tid gjeldende rammer og tilgjengelige ressurser. Det må videre legges til grunn at kontrollen ikke må få slike former at kontrollobjektets forretningsmessige drift vanskeliggjøres.

Dersom det skal gjennomføres eierskapskontroll i KomSek Trøndelag IKS eller forvaltningsrevisjon i KomRev Trøndelag IKS, må kontrollutvalget innhente bistand fra andre.

Forslag til prioriteringsrekkefølge er basert på kriteriene i punkt 4.1 og 4.2 i plandokumentet.